

Nemcsak a népgazdaság nyer vele

Takarékoskodás a beruházási pénzzel

Az volna az eszményi, ha minden beruházás pontosan annyiba kerülne, mint amennyit a költségvetés előre megszab. Csak hogy beruházási rendszerünk korántsem olyan tökéletes még, hogy ezt meg lehetne követelni. Egyelőre az is kitűnő dolog, ha egy beruházás a tervezettnél olcsóbban valósul meg. A beruházónak, tervezőnek, kivitelezőnek egyképpen erre kell törekednie.

A kezdet kezdetén

Nemcsak az üzemekben, a technika és a technológia fejlesztésével kapcsolatban van nagy jelentősége az újításoknak, hanem a beruházásoknál is. Itt már újításnak minősül az is, ha a jövőhözgyott tervhez képest jelentkezik módosítással valaki. Ebből az enyhe elbírási módból is látszik, hogy a kezdet kezdetén jár csak a beruházási újítómozgalom. A Kelemen utcai áramátalakító állomás tervdokumentációjában például a külső homlokzat vakolásához teljes állványzat felépítését írták elő, a kivitelező azonban úgynevezett függőállványt alkalmazott. Annak ellenére, hogy ilyen megoldást nemcsak a külföldi, hanem a magyar építőipar is ismer, mégis újításnak könyvelték el.

Meglehetősen kevés a beruházási újítások száma. Az a néhány példa, amelyről szó lesz, az elmúlt két év csaknem valamennyi újítását magában foglalja; természetesen szegedi, illetve Csongrád megyei viszonylatban.

A Délmagyarországi Rostkikészítő Vállalat vajhái üzemének rekonstrukciója közben változtattak az áztatókocsi konstrukcióján, más szigetelési eljárást alkalmaztak, és így tovább. A Szegedi Konzervgyár raktárának alapozását sem a terv szerinti módszerrel végezték. A kábelgyár 17-es épületének átalakításakor olcsóbb kiváltót szerkesztettek. A DAV dolgozói a tervező intézet által megadott oszlop-transzformátor helyett iker trafóoszlopokat használtak.

Kinek mit hoz az újítás

Kézenfekvő, hogy az újítások gazdasági eredményt is hozhatnak. A vajhái Délorost-telep csaknem 700 ezer forinttal került kevesebbe a tervezettnél. A DAV újítóinak munkája 400 ezer forintot eredményezett. Az újítók minden esetben megkapják a munkájukért járó díjat, kérdés csupán az, hogy a fennmaradó összeg kié lesz? Ha a beruházó vagy a tervező újított, három eset lehetséges. A beruházásból megmaradt pénzt az irányító hatóság használja fel, belátása szerint. Előfordulhat, hogy nincs pénzügyi haszon az újításból, mert még a tervezés előtt jelentkezett, s már eszerint valósult meg a beruházás. Van azután, hogy a

termelésben jelentkezik az újítás gazdasági eredménye.

Ha a kivitelező vezetett be módosítást a tervhez viszonyítva, mint például a konzervgyár raktárának alapozásakor, az újítás haszna a vállalat nyereségét növeli. Végeredményben azonban akár a beruházó, akár a tervező, akár a kivitelező »pénztárcájában« jelentkezik a haszon, a népgazdaság nyer vele.

A beruházások ésszerű megvalósítására ösztönöz a beruházók egyszerű jutalmazásának rendszere, amit 1959-ben vezettek be. Azóta 13 ízben tűzték ki jutalomfeladatot, de mindössze két esetben került sor kifizetésre. Tavaly a konzervgyár »paradicsomvonalát« oly módon helyezték üzembe, hogy 292 ezer forintos beruházási megtakarítást hozott. A MAV kecskeméti fűtőházának át-

alakítása pedig 140 ezer forinttal került kevesebbe.

Sok kicsi sokra megy

Milliók nagyságrendű megtakarításokról nem beszélhetünk a beruházásokkal kapcsolatban, de hát sok kicsi sokra megy. A cél az, hogy minden rendelkezésre álló eszközzel növeljük az újítások, ésszerűsítések számát. A lehetőségek szinte korlátlanok, és remélhetőleg a közeljövőben etekintetben is javulás következik be.

Tudott dolog, hogy a beruházás csak akkor nevezhető igazán jónak, ha hamar megvalósul, s nem kerül többbe, mint amennyit rá szántak. A beruházási pénzzel való takarékoskodással elsősorban a népgazdaság jár jól, és ez egyúttal azt jelenti, hogy az egész társadalom.

F. K.

Elutazott hazánkból a szovjet pártmunkásküldöttség

A szovjet pártmunkásküldöttség, amelyet Ny. Seljpin, az SZKP Központi Bizottságának titkára vezett, csütörtökön elutazott hazánkból.

A küldöttség búcsúztatásánál a Ferihegyi repülőtérre megjelentek: Nemes Dezső és Fehér Lajos, az

MSZMP Központi Bizottságának titkárai, a Politikai Bizottság tagjai, Sándor József, a Központi Bizottság tagja, a KB párt- és tömegszervezetek osztályának vezetője és Hollai Imre, a Központi Bizottság külügyi osztályának vezetője.

Hagyományos magyar-bolgár napot rendeztek a Szegedi Tudományegyetemen

A Szegedi Tudományegyetem és a Szófiai Jogtudományi Egyetem között fennálló kölcsönös együttműködés jegyében tegnap rendezték meg Szegeden a hagyományos magyar-bolgár napot. Az Állam- és Jogtudományi Karon dr. Fonyó Antal dékán »A Bolgár Népköztársaság büntetőjogáról«, a Bölcsészettudományi Karon dr. Gulya Károly adjunktus »Fejezetek Bulgária történetéből«, a Természettudományi Karon pedig dr. Andó Mihály adjunktus »Bulgária földrajza« címmel tartott előadást.

Délután 2 órai kezdettel mutatták be — hazánkban először — a Szabadság Film-színházban az Új Bulgária című színes dokumentumfilmet, amely a szocializmust építő Bolgár Népköztársaság nehéz- és könnyűiparát, mezőgazdaságát és kulturális életét ismerteti, különös tekintettel a városok és falvak gyorsütemű fejlődésére. Külön kis színes film ismertette a tenger melletti Varna gazdag életét, az ott folyó nagyszabású kikötőépítkezést, valamint hajó- és idegenforgalmat. Gyönyörű képeket láthatunk a Marica és a Duna menti tájakból, s a szín-

(Somogyiné felv.)

Fiatalkorukban az egyetemi KISZ-klubban. Középen M. Peszev elvtárs, a Bolgár Kulturális Intézet igazgatója, mellette (jobbról balra) dr. Andó Mihály adjunktus és a fiatalok, akikkel hosszán beszélgetett a bolgár vendég.

pompás rózsaszürettel is megismerkedhetett a közönség.

A magyar-bolgár egyetemi nap rendezvényein megjelent M. Kaszavetov, a budapesti bolgár nagykövetség kulturális attaséja és M. Peszev, a Budapesti Bolgár Kulturális Intézet igazgatója. A bolgár vendégek délután KISZ-fiatalokkal találkoztak az egyetemi KISZ-klubban. Hosszan elbeszélgettek az egyetemi ifjúság képviselőivel a két népet érintő kulturális kapcsolatokról.

Este 7 órai kezdettel az egyetem aulájában folytatódott a magyar-bolgár egyetemi nap. Itt a vendégeket dr. Haidú Péter oktatási

rektorhelyettes üdvözölte, majd ünnepi beszédet mondott dr. Antalffy György egyetemi tanár, a Szegedi Tudományegyetem rektora. A többi között hangsúlyozta a népeinket összefűző barátság tartalmát, amely nem újkeletű, hiszen a magyar és bolgár népet történelmük sok közös napjáná is összefűzi, napjainkban pedig a közös cél: a szocializmus felépítése országainkban.

Ezt követően felszólalt M. Kaszavetov kulturális attasé, s meleg szavakkal emlékezett meg a két nép barátságáról. Ezután az egyetemi hallgatók műkedvelő csoportjai adtak műsort

A köz érdekében

Nincs olyan nap a Szovjetunióban, hogy az emberek ne hajtánának végre valamilyen kiemelkedő munkahőstettet, hogy ne aratnának egy-egy új győzelmet a kommunizmus építésében. A munkahősiesség valóban tömegméreteket öltött.

Mi készíti a szovjet embert a köz érdekében végzett lelkiismeretes, valóban önfeláldozó munkára?

Mindenekelőtt annak felismerése, hogy nem kizsákmányolóknak, hanem önmagának, társadalmának dolgozik, s a jövő felől való bizonyosság érzése. Nos, a munkahősiességnek, az alkotó kezdeményezéseknek, a tömegméretű szocialista versenynak ez a fő forrása.

A tömegek munkahősiessége csodákra képes, hatalmas erő. A párt a kommunizmust vívott harc minden történelmi szakaszában erre támaszkodik. Bölcs politikájával, intézkedéseivel mindig bátorítja és fejleszti az emberek alkotó aktivitását.

Pusztá lelkesedéssel azonban a kommunizmust nem lehet felépíteni. A párt abból a lenini tételből indul ki, hogy a kommunizmus építésének az anyagi érdekelttség elvén kell alapulnia.

A Szovjetunióban megvalósult a szocializmus elve: »Mindenki képességei szerint, mindenkinek munkája szerint«, s ez lehetővé teszi, hogy az egyéni és a társadalmi érdekeket a legteljesebb összhangba hozzuk, egyszersmind a munkatermelékenység, a népjólét hatalmas emelő kar-

jának szerepét tölti be. A szovjet társadalomban az anyagi és a kulturális javakat a társadalmi termelésben felhasznált munka mennyisége és minősége alapján osztják el. Minél többet és minél eredményesebben dolgozik valaki, minél nagyobb részt vállal a társadalmi termelésből, annál többet kap munkájáért.

A kommunista párt és a szovjet állam szüntelenül tökéletesíti a munkabér formáit és rendszerét. Különösen sokat tett ezen a téren a legutóbbi esztendőben. Visszaállította azt a lenini elvet, hogy a kolhozparasztokat, a szovhoz munkásokat és a szakembereket anyagiilag érdekeltté kell tenni a mezőgazdasági termelés növelésében. A kolhozokban és a szovhozokban bevezették a kiegészítő juttatások különféle formáit. Nagyszabású intézkedésekkel rendezték a béreket. A munkabér minimális szintje emelkedik. Eddig már körülbelül 40 millió munkás és alkalmazott kapja munkabérért az új feltételek szerint. Igen érzékelhető keresetnövekedés jutnak a dolgozók az adók fokozatos megszüntetésének eredményeként. Mindezt a szovjet nép munkaerőfeszítései, a munkatermelékenység növekedése tette lehetővé. Ezért minden becsületes dolgozó érdeke a munkatermelékenység szüntelen növelése.

Az anyagi érdekelttség szocialista elve csupán akkor segíti elő a munkához való kommunista viszony megszilárdulását és fejlesztését, ha a társadalmi érdekek szolgálatába állítjuk. Amikor viszont az egyéni anyagi érdekelttség ellentmondásba kerül a társadalmi érdekekkel, amikor az egyéni anyagi érdekeltséget felváltja egyes embereknek a meggazdagodás iránti törekvése, ez a mi munkánkról vallott, nézetektől idegen káros magántulajdoni tendenciákat szül, s ezáltal súlyos kárt okoz a kommunista építés ügyének.

Emelkedik az egyéni jólét a szovjet társadalomban, de nemcsak a munkabér növekedése útján, hanem a társadalmi alapoknak a végzett munka mennyiségétől és minőségétől való független elosztása útján is. Ide tartoznak a lakosságnak nyújtott különféle kedvezmények, a társadalombiztosítási segélyek, a sokgyermekes és az egyedülálló anyák támogatása, az ingyenes gyógykezelés, oktatás és számos más kedvezmény. Az SZKP programja elő-

irányozza a társadalom tagjai közötti felosztásra kerülő társadalmi alapok további bővítését. Ezen alapok növekedésének útjára felülmúlja a munkabér emelkedésének útját. Így tehát a húszesztendősi időszak végén a lakosság reáljövedelmének körülbelül a fele a társadalmi alapokból kerül ki.

A kommunista párt és a szovjet állam fáradhatatlanul gondoskodik arról, hogy a munkában kiemelkedő eredményeket felmutató dolgozók ne csak megfelelő anyagi ellenszolgáltatást, hanem erkölcsi elismerést is kapjanak a társadalomtól. A munkásembert sehol, soha nem állították olyan magasra, nem becsülték meg annyira, mint a Szovjetunióban és a szocializmus útján járó országokban. A szovjet társadalom elsősorban arról ítéli meg az embereket, hogyan dolgoznak. Minél jobb munkát végez valaki, annál nagyobb tekintély, tisztelet és megbecsülés övezi. Így tehát a nép javára végzett lelkiismeretes munka nemcsak a társadalmi érdekeknek, hanem minden ember személyes érdekeinek is teljesen megfelel.

A XXII. kongresszus határozata, a párt programja a szovjet emberek előtt megnyitotta az anyagi és kulturális színvonal soha nem látott növekedésének nagyszabású távlatait. A kommunizmus anyagi-technikai bázisának megteremtésével, az anyagi és szellemi javak előállításának növelésével kapcsolatos grandiózus intézkedések megvalósítása lehetővé teszi a szovjet társadalomnak, hogy döntő lépést tegyen az elosztás azon kommunista elvének gyakorlati megvalósítása felé, hogy »mindenkinek szükségletei szerint«. Ez természetesen kivétel nélkül minden dolgozótól megköveteli, hogy megfeszített munkát végezzen a társadalom javára. Mint ahogy a XXII. kongresszus hangsúlyozta, az élet javai nem az égből hullanak, mint a manna. Csakis a társadalom érdekében végzett lelkiismeretes munka hozhatja meg mindenki számára a bőséget és a derűs életet.

Van miért dolgozniuk a szovjet embereknek és a szocialista országok állampolgárainak. Világos, lelkesítő cél áll előttük. Önfeláldozó munkájukkal megnyitják a verőfényes jövő kapuit, lépésről lépésre jobbra, szebbé teszik mai életüket.

A kábelgyárban:

Erősödik a szocialistabrigád-mozgalom

Sok új kezdeményezés, munkasiker születik a Kábel- és Sodronykötélgyár szegedi telepén is a kongresszusi készülődés közben. A fiatal gyár sok új munkása csak most ismerkedik az üzemi termeléssel, lényegében a szakmával is. A szakmai ismeretek elsajátítása közben állandóan erősödik a szocialista munkaverseny. Most ezen belül a brigádmozgalom van fellendülőben.

Az utóbbi hetekben 12 új munkáskollektíva alakult, ezek közül három bejelentette, hogy versenyez a szocialista cím elnyeréséért.

A mikroszeperátorlemez-készítő üzemrészben Savanya Imréné vezetésével a Béke és barátság nevet választották a megtisztelő szocialista címért vetélkedő munkásnők. Vállalásuk kidolgozása közben már arra is gondoltak, hogy

kapcsolatot teremtenek Szeged testvérvárosa, Ogyessza egyik vegyipari üzemének kommunista brigádjával.

A szállítómunkások brigádja is a szocialista címért versenyez. Vezetőjük Farkas István lett. A bányagyutacsvezeték-készítő részlegben József Attila nevét választot-

ták a brigád tagjai. Az eredményes termelőmunka és a szakmai tanulás mellett kulturális ismereteik növelésére is gondoltak a munkásszasszonyok.

Elhatározták, hogy Péter Lászlót, a Somogyi Könyvtár tudományos munkatársát kéri fel, hogy látogasson el brigádjertekeztetükre és beszéljen nekik József Attila életéről, költészetéről.

MSZBT-küldöttség utazott a Szovjetunióba

Csütörtökön elutazott a Szovjetunióba a Magyar-Szovjet Baráti Társaság négytagú kulturális delegációja: Galabárdi (Horváth) Zoltán József Attila-díjas író, Héra Zoltán József Attila-díjas irodalomtörténész, Keres Emil Jászai Mari-díjas színész és Zala Tibor Munkácsy-díjas grafikusművész. A küldöttség a Szovjet-Magyar Baráti Társaság vendégeként tíz napot tölt a Szovjetunióban.

A kongresszusi munkaversenyről tanácskozott a Csongrád megyei vasutas aktíva

A MAV Csongrád megyei állomásainak, szolgálati helyeinek vezetői, pártszervezeti és szakszervezeti titkárai részére tegnap aktívitárait tartott a szegedi igazgatóság és a Vasutas Dolgozók Szakszervezete Csongrád Megyei Bizottsága. Az ülésen megjelent és felszólalt Kardos János, az MSZMP Csongrád megyei bizottsága ipari osztályának vezetője.

Kis Károly, az igazgatóság helyettes vezetője értékelte az állomások és szolgálati helyek első negyedévi munkáját, majd változta a további feladatokat. Hangsúlyozta, hogy az első ne-

gyedévben a szokatlan időjárás miatt az igazgatóság nem teljesítette tervét. Három hónap alatt 356 vonat késett hóakadályok miatt. A nemzetközi gyorsvonatok menetrendszerűségét sem tudták száz százalékosan biztosítani. Ezután arról beszélt, milyen feladatokat kell megoldani, és hiányosságokat megismertetni az év hátralévő időszakában, s kérte, hogy az egy-egy erősödő kongresszusi munkaversenyben résztvevők figyelmét ezekre a problémákra hívják fel a párt- és szakszervezetek, az állomások, szolgálati helyek vezetői.